

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 17 (1674)

2020. gada 6. aprīlī

Gripa un citas elpceļu infekcijas 2019. – 2020. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2020. GADA 14. NEDĒĻU	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS.....	2
STACIONĒTIE PACIENTI GRIPAS GADĪJUMOS	5
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI	7
IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS.....	7
VIRUSOLOĢIJAS DATI.....	7
GRIPA PVO EIROPAS REĢIONĀ.....	9
PVO GLOBĀLĀ GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA	9
PAR GRIPAS MONITORINGU.....	12

KOPSAVILKUMS PAR 2020. GADA 14. NEDĒĻU (30.03. – 05.04.)

2019. – 2020. gada gripas sezona tuvojas beigām. Maksimālā gripas intensitāte šajā sezonā tika reģistrēta 2019. gada 51. nedēļā – 310,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumiem Nr. 948 „Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem” Slimību profilakses un kontroles centrs bija paziņojis par epidēmijas sākumu 2019. gada 11. decembrī un par epidēmijas beigām - 2020. gada 19. martā.

Kopš 2020. gada 4. nedēļas saglabājas gripas intensitātes samazināšanas tendence.

Pagājušajā 14. nedēļā ģimenes ārstu praksēs nebija reģistrēts neviens gripas gadījums. Arī citu akūtu augšējo elpceļu infekciju intensitāte turpina samazināties. Stacionārās ārstniecības iestādēs Rēzeknē un Rīgā stacionēti četri gripas pacienti, t.sk. trīs ar *gripas izraisītu pneimoniju*.

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālā references laboratorijā izmeklēti 58 personu klīniskie paraugi, noteikts viens *A tipa* gripas vīruss.

Eiropas reģionā 2020. gada 13. nedēļā gripas aktivitāte turpināja samazināties.

2020. gada 13. nedēļā gripas aktivitāte turpināja samazināties. Viena valsts ziņoja par augstu intensitāti (Īrija) un trīs valstis ziņoja par vidēju intensitāti. Piecas valstis ziņoja par plašu gripas ģeogrāfisku izplatību. Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars tīkla ietvaros samazinājās no 14% iepriekšējā nedēļā līdz 5% 13. nedēļā. Lielākā daļa noteikto gripas vīrusu bija *A tipa* – 54%. No *A tipa* gripas vīrusiem biežāk noteikts *A/H3N2* – 58%. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem visi bija *B/Victoria* līnijas.

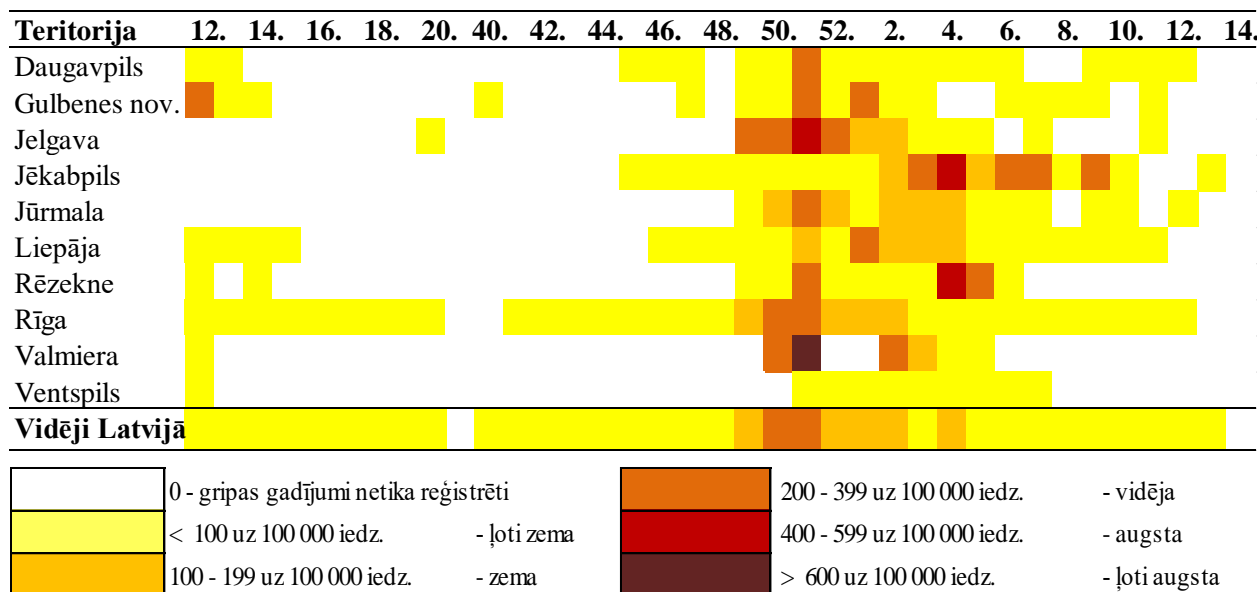
COVID-19 uzliesmojums ietekmējis veselības aprūpes sistēmas dalībvalstīs un testēšanas iespējas, kas savukārt ietekmē gan gripas epidemioloģiskos, gan virusoloģiskos datus, kā arī sezonas raksturojumu kopumā.

Dati par kopējo mirstību EuroMOMO projekta ietvaros rāda, ka mirstības līmenis ievērojami pieaudzis 65 un > gadu vecuma grupā. Dažās valstīs tika ziņots par īpaši augstu mirstības līmeni, tostarp Beļģijā, Itālijā, Spānijā, Šveicē un Apvienotajā Karalistē (Anglijā).

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

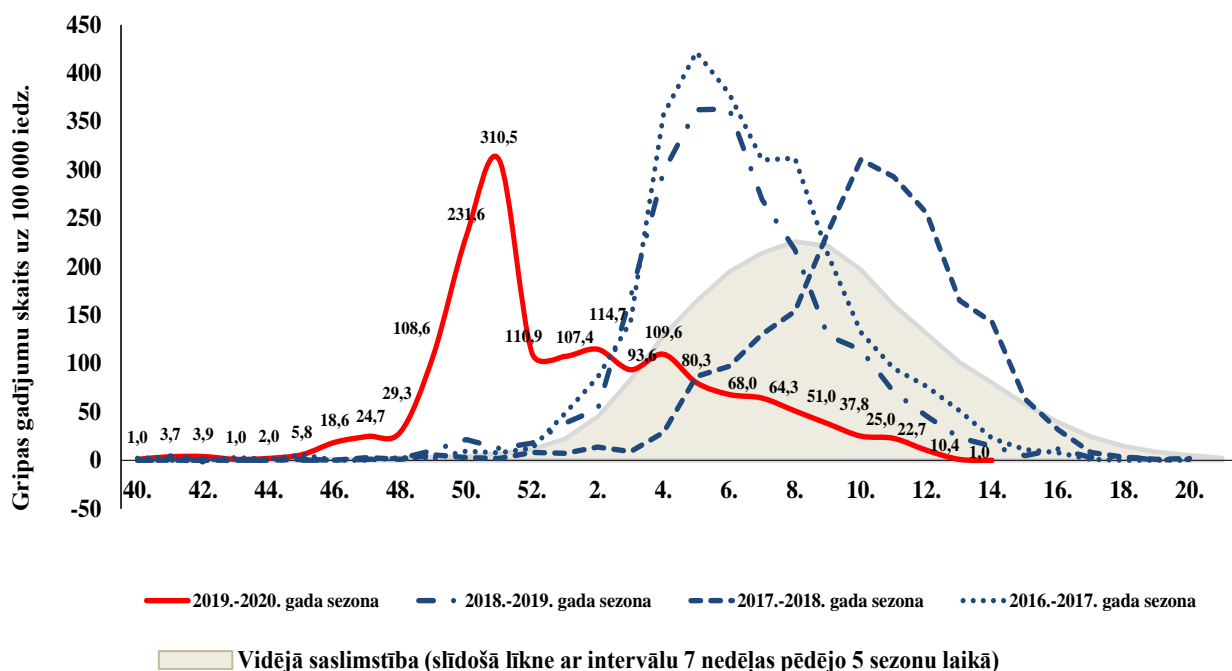
Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

2020. gada 14. nedēļā gripas gadījumi ģimenes ārstu praksē nevienā no desmit monitoringā iekļautajām teritorijām netika reģistrēti (13. nedēļā – viens gadījums Jēkabpilī).

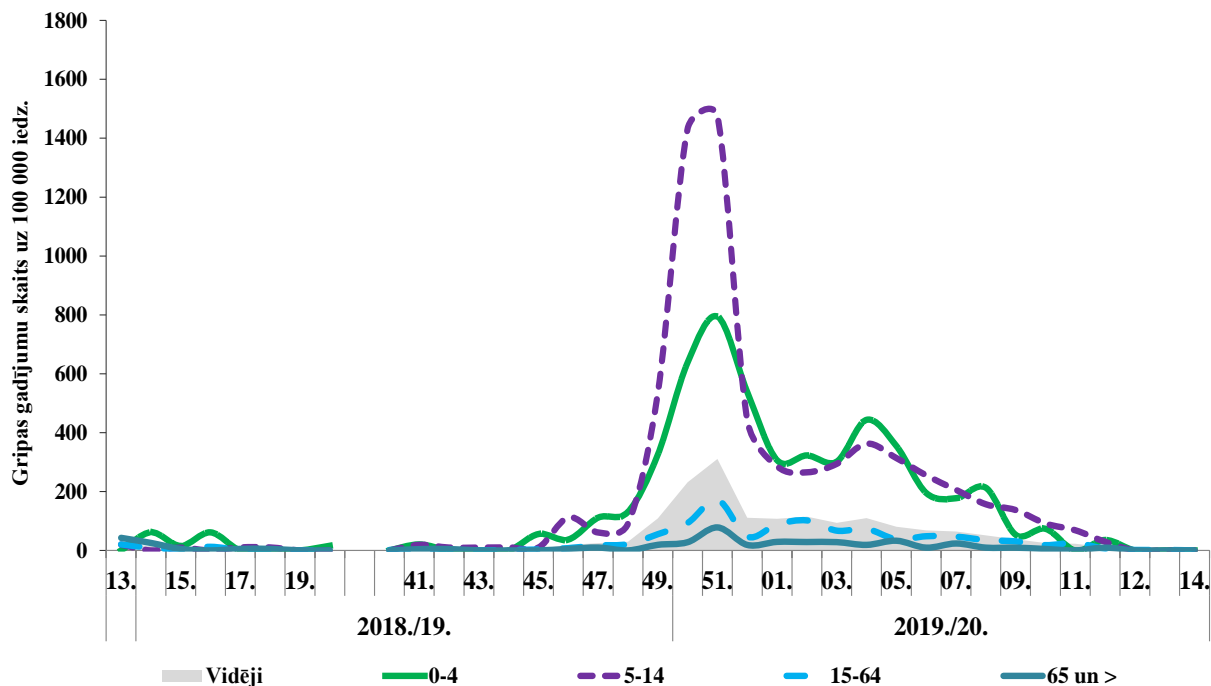
Gripas intensitāte 2019.-2020. gadā un iepriekšējās sezonās

Maksimāla intensitāte šajā sezonā reģistrēta 2019. gada 51. nedēļā – 310,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Kopš 2020. gada 4. nedēļas saglabājas gripas intensitātes samazināšanās tendence.

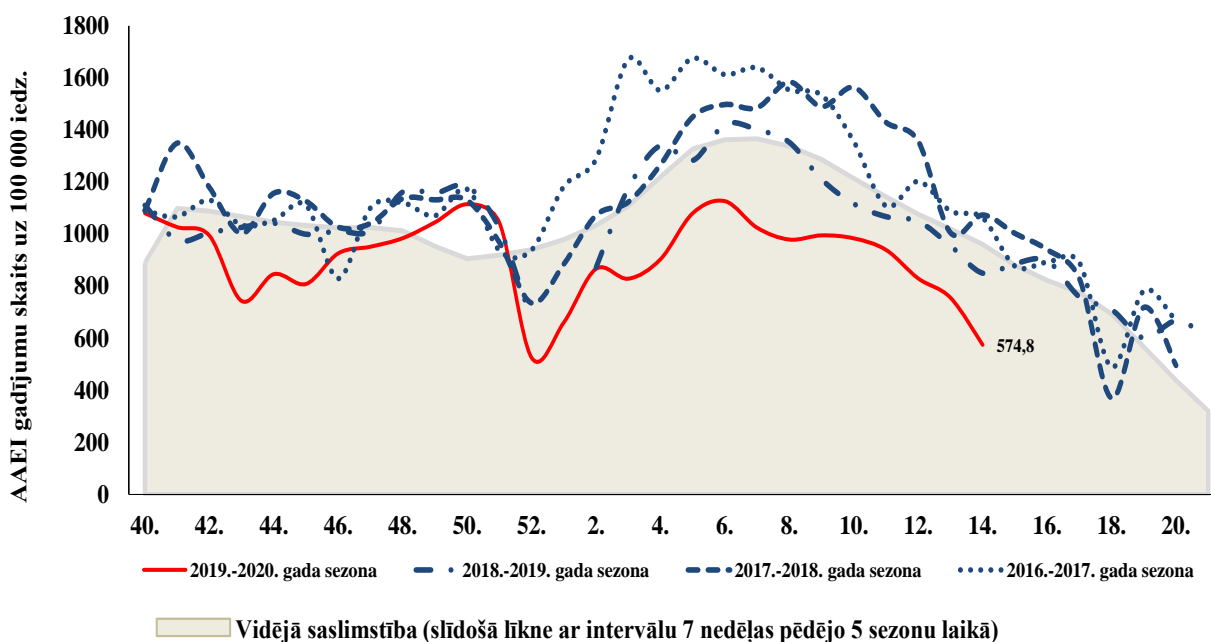
Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

Kopš sezonas sākuma 64 ģimenes ārstu praksēs noteikti 1 704 gripas gadījumi. Biežāk ar gripu slimoja bērni 5 – 14 gadu un 0 – 4 gadu vecuma grupā.

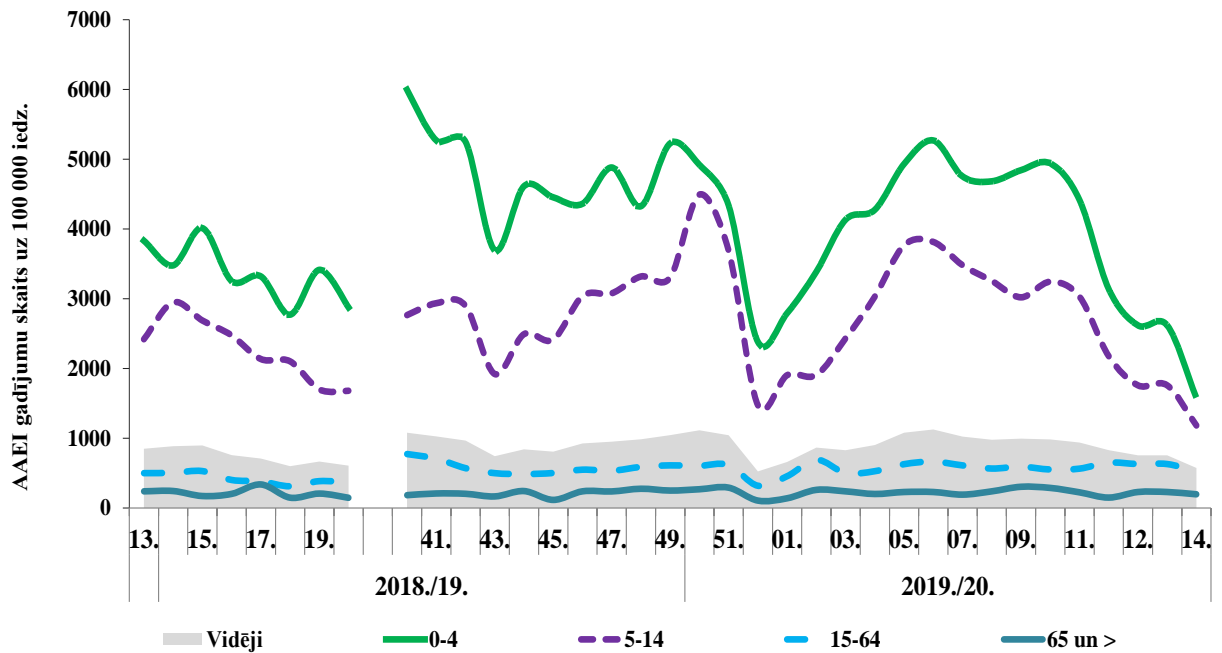
AAEI intensitāte 2019.-2020. gadā un iepriekšējās sezonās

2020. gada 14. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AAEI gadījumos samazinājās – vidēji reģistrēti 574,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (13. nedēļā bija 755,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Saslimstība ar AAEI šajā sezonā kopumā ir zemāka nekā iepriekšējās sezonās.

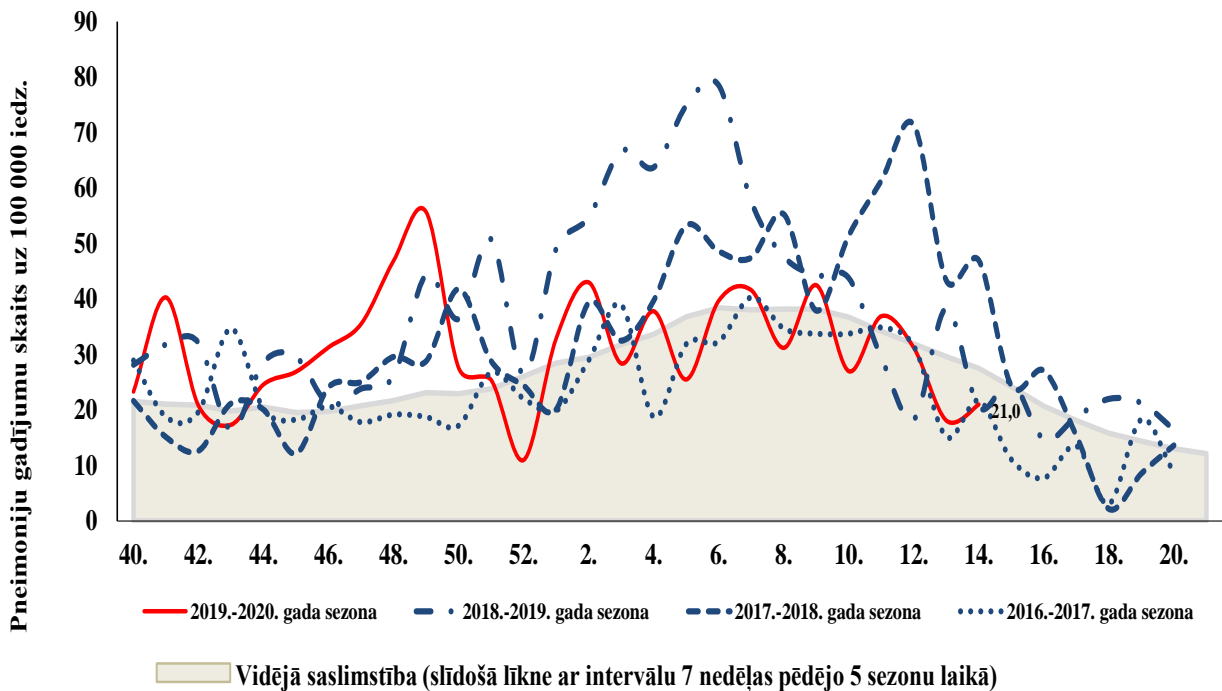
AAEI intensitāte atsevišķās vecuma grupās 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

Biežāk ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām, līdzīgi kā iepriekšējās sezonās, slimo bērni 0 – 4 gadu un 5 – 14 gadu vecuma grupā.

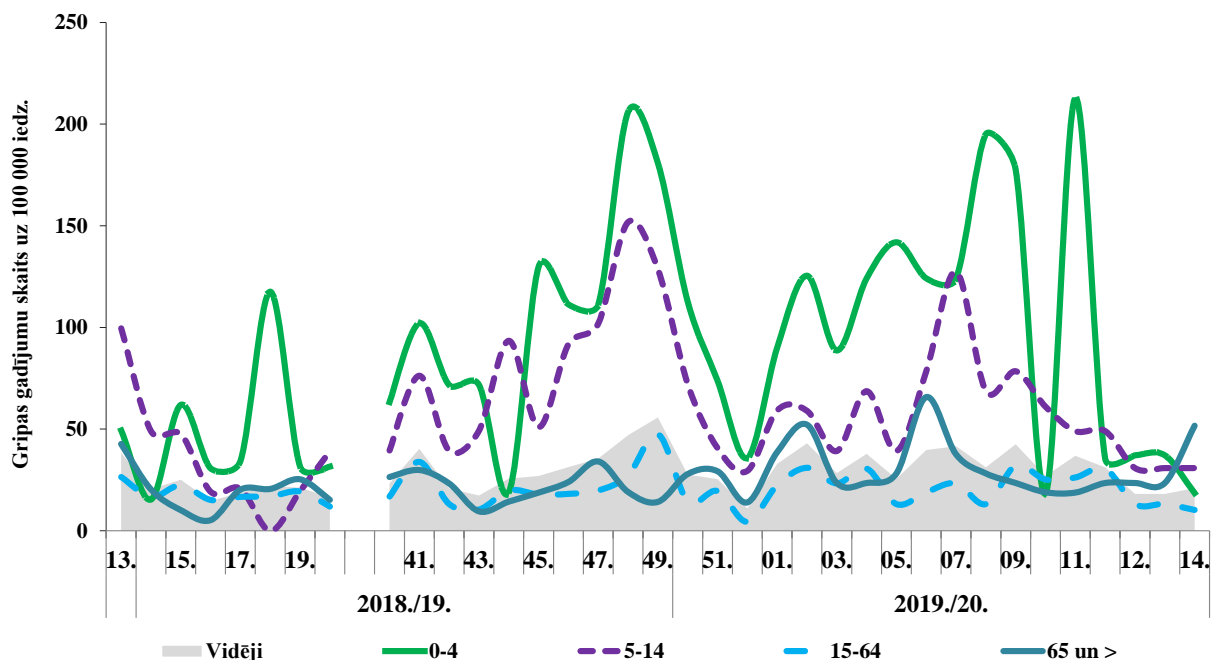
Pneimoniju intensitāte 2019.-2020. gadā un iepriekšējās sezonās

Pneimoniju gadījumos ģimenes ārstu praksēs 14. nedēļā vērsušies 22 pacienti jeb 21,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (13. nedēļā – 19 jeb 18,1gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem).

Pneimoniju intensitāte vecuma grupās 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

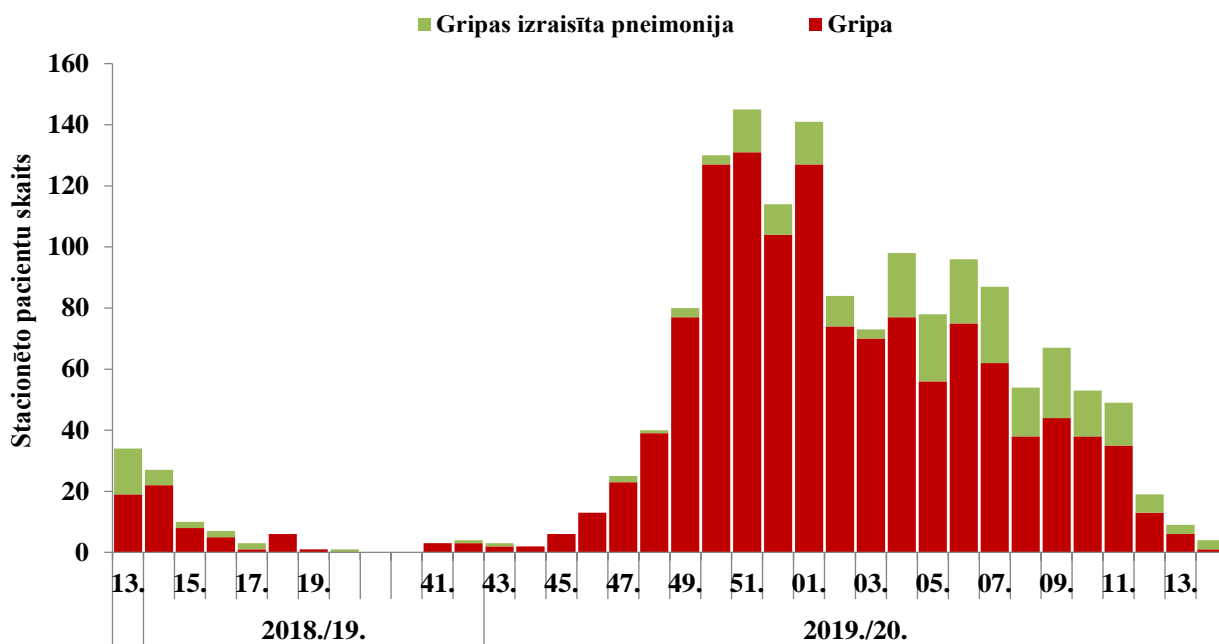
Vēršanās pneimoniju gadījumos ambulatorajās iestādēs sezonas laikā mainījās pa nedēļām ar ievērojamām svārstībām, īpaši bērnu vecuma grupās.

STACIONĒTIE PACIENTI GRIPAS GADĪJUMOS

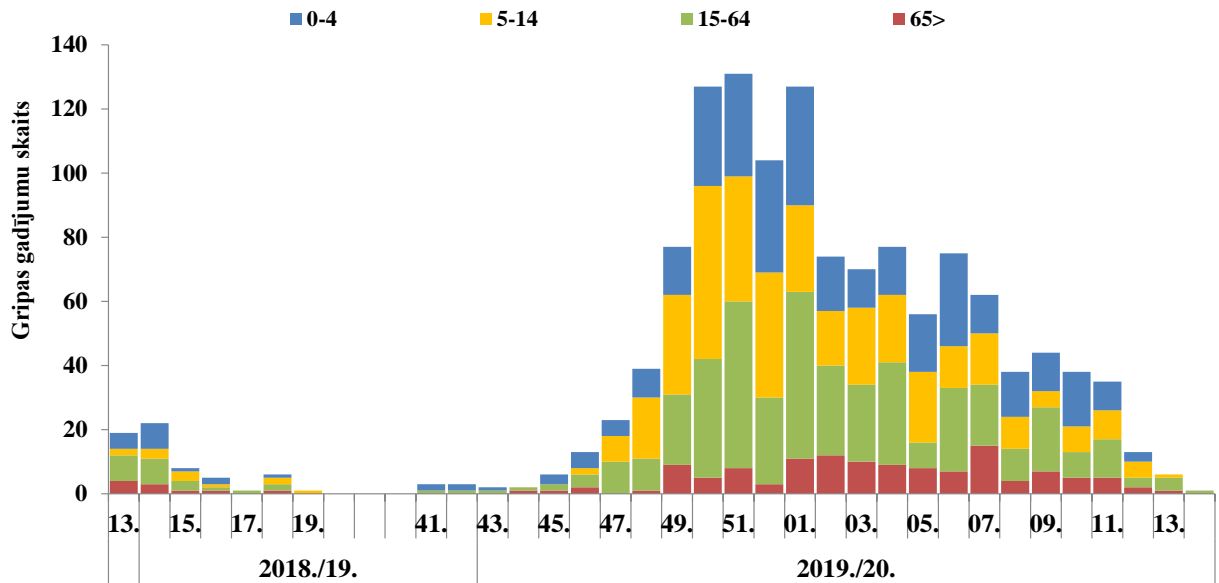
Stacionētie pacienti 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

Hospitalizāciju skaits saistībā ar gripas infekciju 14. nedēļā samazinājās. Rēzeknē un Rīgā stacionēti četri pacienti, t.sk. trīs ar diagnozi *gripas izraisītā pneimonija*.

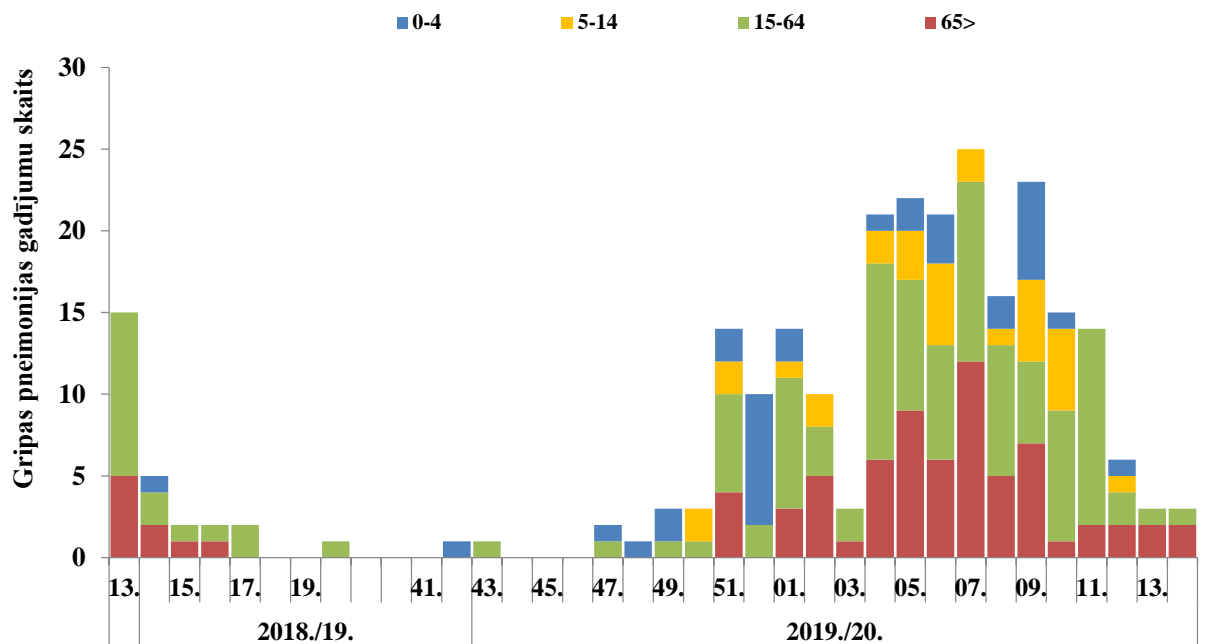
Stacionētie pacienti ar diagnozi gripa pa vecuma grupām

Kopš sezonas sākuma (2019. gada 40. nedēļa) kopā stacionēti 1 246 pacienti ar diagnozi *gripa*: 335 (27%) pacienti bija 0 – 4 gadu, 370 (30%) pacienti 5 – 14 gadu, 415 (33 %) pacienti 15 – 64 gadu un 126 (10%) pacienti 65+ gadu vecuma grupā.

Stacionētie pacienti ar diagnozi gripas izraisīta pneimonija pa vecuma grupām

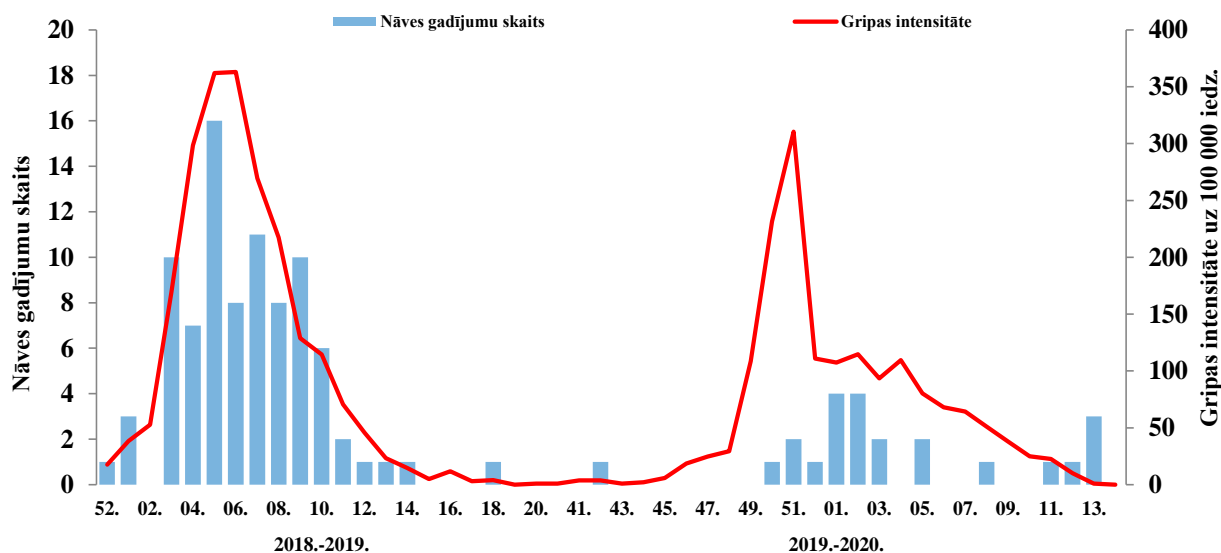
Kopš sezonas sākuma ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* stacionēti 231 pacients: 33 (14%) pacienti 0 – 4 gadu, 33 (13%) pacienti 5 – 14 gadu, 100 (43%) pacienti 15 – 64 gadu un 66 (28%) pacienti 65+ gadu vecuma grupā.

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

Kopā šajā sezonā apkopoti dati par 23 nāves gadījumiem (t.sk. papildinot datus no Nāves cēloņu reģistra) : 18 gadījumos noteikta *A tipa* gripa, vienā – *B tipa* gripa un četros gadījumos gripa noteikta klīniski. Pacientu vecums no 38 līdz 92 gadiem, no tiem 13 sievietes un 10 vīrieši. Gandrīz visiem pacientiem bija blakus saslimšanas: hroniskas sirds-asinsvadu un elpceļu slimības, cukura diabēts, nieru un aknu saslimšanas, onkoloģiskās un citas.

Gripas intensitāte un reģistrētie nāves gadījumi 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

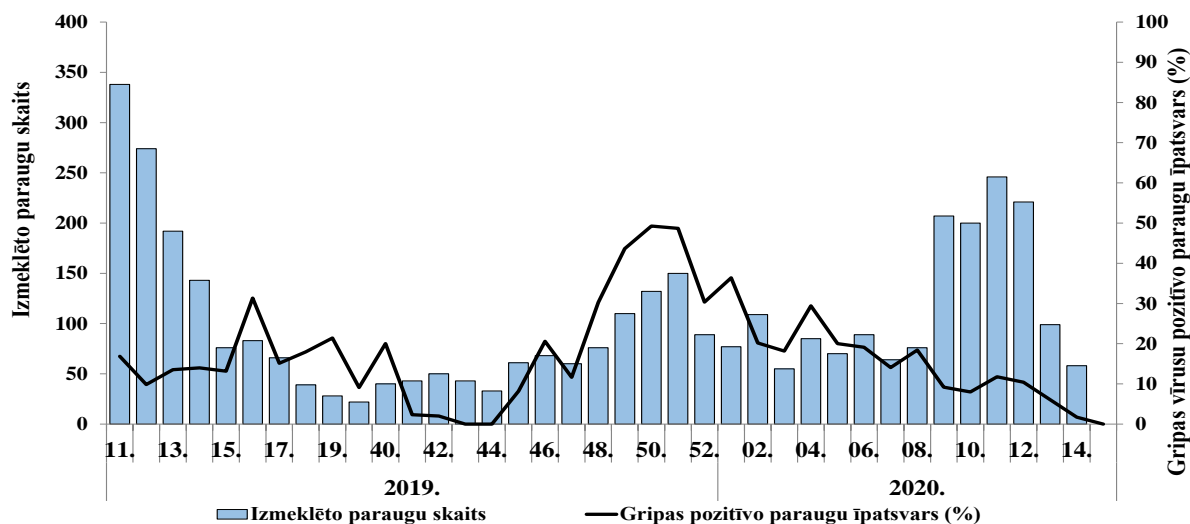

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS

Vispārējās izglītības iestādēs 13. un 14. nedēļā mācības notika attālināti. Pirmsskolas izglītības iestādes bija slēgtas saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu, atstājot tikai dežūru grupas.

VIRUSOLOĢIJAS DATI

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” NRL 14. nedēļā izmeklēti 58 klīniskie paraugi, no tiem vienā paraugā noteikts *A tipa* gripas vīruss.

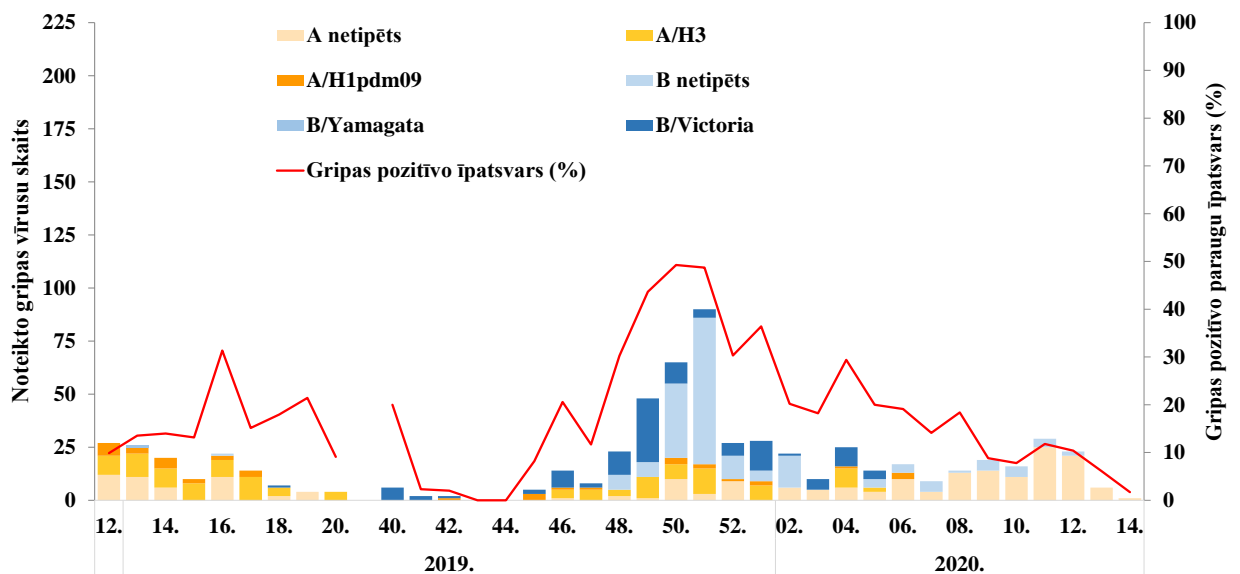

NRL izmeklēto paraugu skaits un noteikto vīrusu skaits pa nedēļām

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	40		8	4					1	8	1	1	1	2	26	65,0	20,0	0,0
41.	43	1								11					12	27,9	2,3	0,0
42.	50		1	1					2	8				3	15	30,0	2,0	0,0
43.	43								4	5	2			2	13	30,2	0,0	0
44.	33			1					3	6	2	1		1	14	42,4	0,0	0
45.	61	3	2	1					4	3	1			1	15	24,6	8,2	0
46.	68	6	8		1				2	3			1	2	23	33,8	20,6	0
47.	60	5	2	1					1	3		2			14	23,3	11,7	0
48.	76	5	18	1					1	2	1		1		29	38,2	30,3	0
49.	110	11	37	1				1	5	3		1			59	53,6	43,6	0,9
50.	132	20	45	1				1	1	3		4	2		77	58,3	49,2	0,8
51.	150	17	56							2	1	2	2	1	81	54,0	48,7	0
52.	89	10	17	3					1	4			1		36	40,4	30,3	0
01.	77	9	19					4	1	2					35	45,5	36,4	5,2
02.	109	6	16					2		5					29	26,6	20,2	1,8
03.	55	5	5					2	1	2				3	18	32,7	18,2	3,6
04.	85	16	9					5	3	3			1	1	37	43,5	29,4	5,9
05.	70	6	8					4	2	5	1	2	2	1	30	42,9	20,0	5,7
06.	89	13	4					6	3	6	3	2	2		39	43,8	19,1	6,7
07.	64	4	5					4	4	12		1	8		38	59,4	14,1	6,3
08.	76	13	1				1	11	3	6	1	1	8	1	46	60,5	18,4	14,5
09.	207	14	5				1	8	6	18	4		14	1	71	34,3	9,2	3,9
10.	200	11	5				2	22	3	19	1	1	8	3	75	37,5	8,0	11
11.	246	25	4	1				12	1	3		2	3		51	20,7	11,8	4,9
12.	221	21	2					15	3	2	2		1		46	20,8	10,4	6,8
13.	99	6						15	6	17	2		6		52	52,5	6,1	15,2
14.	58	1					1	2			1				5	8,6	1,7	3,4
Kopā	2611	228	277	15	1	0	5	114	61	161	23	20	61	22	988	37,8	19,3	4,4

Gripas vīrusu tipēšana 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

Kopš sezonas sākuma (2019. gada 40. nedēļa) noteikti 505 gripas vīrusi: 228 (45%) *A tipa* un 277 (55%) *B tipa* gripas vīrusi. Apakštips noteikts 90 *A tipa* gripas vīrusiem: 22 tipēti kā *A/H1pdm09* un 68 – kā *A/H3*. Visiem raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem (124) noteikta *B/Victoria* līnija.

Klīnisko paraugu izmeklēšana gripas uzraudzības tīkla ietvaros

2019. – 2020. gada sezonā 11 ģimenes ārsti no 28 Rīgas ģimenes ārstu praksēm, kas tika iesaistītas gripas monitoringa nodrošināšanai, veica pacientu laboratorisko testēšanu. Kopš sezona sākuma kopā izmeklēti 144 pacienti, no tiem 57 (40%) gadījumos pacientiem noteikti gripas vīrusi: 21 *A tipa* un 36 *B tipa* gripas vīrusi. Noteikti 44 citi elpceļu vīrusi: koronavīrusi (16), rinovīrusi (10), RSV (5), cilvēka metapneimovīrusi (4), adenovīrusi (2), paragripa (2) un enterovīrusi (1) un citi.

Gripas vīrusu celmu identifikācija

Gripas vīrusu antiģeniskais raksturojums	2018.-2019.	2019.-2020.
<i>A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09</i> -līdzīgs	59	1
<i>A/Brisbane/02/2018(H1)</i> pdm09-līdzīgs	-	5
<i>A/Singapore/INFIMN-16-0019/2016(H3N2)</i> -līdzīgs	2	-
<i>A/Switzerland/8060/2017(H3N2)</i> -līdzīgs	6	-
<i>A/Kansas/14/2017(H3)</i> - līdzīgs	-	6
<i>A/South Australia/34/2019(H3)</i> -līdzīgs	-	3
<i>B/Colorado/06/201</i> -līdzīgs(<i>B/Victoria</i> līnijas)	-	3
<i>B/Washington/02/2019(B/Victoria</i> līnija) -līdzīgs	-	19

PVO EIROPAS REĢIONA GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA

***Gripas izplatība Eiropas reģionā 2020. gada 13. nedēļā*¹**

Slimības COVID-19 uzliesmojums ietekmē veselības aprūpes sistēmas dalībvalstīs un testēšanas iespējas, kas savukārt ietekmē gan gripas epidemioloģiskos, gan virusoloģiskos datus, kā arī sezonas raksturojumu kopumā.

2020. gada 13. nedēļā gripas aktivitāte turpināja samazināties. Viena valsts ziņoja par augstu intensitāti (Īrija) un trīs valstis ziņoja par vidēju intensitāti. Piecas valstis ziņoja par plašu gripas ģeogrāfisku izplatību.

Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars tīkla ietvaros samazinājās no 14% iepriekšējā līdz 5% 13. nedēļā. Lielākā daļa noteikto gripas vīrusu bija *A tipa* – 54%. No *A tipa* gripas vīrusiem biežāk noteikts *A/H3N2* – 58%. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem visi bija *B/Victoria* līnijas.

2020. gada 13. nedēļā par SARI (smaga akūta respiratora infekcija) pacientiem ziņoja deviņas Eiropas reģiona valstis (kopā 825 gadījumi). No laboratoriski izmeklētajiem (156) gadījumiem 10% gadījumu bija pozitīvi uz gripas vīrusiem: deviņos gadījumos noteikti *A tipa* gripas vīrusi un sešos gadījumos *B tipa* gripas vīrusi.

Kopš sezonas sākuma SARI pacientiem, kuriem laboratoriski apstiprināta gripa (2 892), 56% gadījumu bija noteikta *A tipa* gripa. No 1 363 *A tipa* gripas gadījumiem, kuros noteikts apakštīps, 61% bija *A/H1N1pdm09* un 39% *A/H3N2* apakštīps. No raksturotiem *B tipa* (682) gripas vīrusiem 99% bija noteikta *B/Victoria* un 1% *B/Yamagata* līnija.

No stacionāriem SARI gadījumiem, kuros bija norādīts pacientu vecums, 51% bija 0 – 4 gadu vecuma grupā un 28% bija 15 – 64 gadu vecuma grupā.

Dati par kopējo mirstību EuroMOMO projekta ietvaros rāda, ka mirstības līmenis ievērojami pieaudzis 65 un > gadu vecuma grupā. Dažās valstīs tika ziņots par īpaši augstu mirstības līmeni, tostarp Beļģijā, Itālijā, Spānijā, Šveicē un Apvienotajā Karalistē (Anglijā).

¹ <http://flunewseurope.org/>

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma (no 2019. gada 40. nedēļas līdz 2020. gada 13. nedēļai) tīklā savāktajos paraugos ģenētiski raksturots 2 571 gripas vīruss: 1 920 (75%) *A tipa* (t.sk. 994 *A/H3N2/* un 926 *A/H1N1pdm09*) un 6451 (25%) *B tipa*: 6123 *B/Victoria* un 28 *B/Yamagata*.

Filoģenētiska grupa	Skaitis
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A5A pārstāv <i>A/Norway/3433/2018</i>	849
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A7 pārstāv <i>A/Slovenia/1489/2019</i>	18
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A5B pārstāv <i>A/Switzerland/3330/2018</i>	41
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A1 pārstāv <i>A/Brisbane/02/2018^a</i>	11
<i>A(H1)pdm09</i> pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	7
<i>A(H3)</i> grupas 3C.2a1b+T135K-B pārstāv <i>A/Hong Kong/2675/2019</i>	81
<i>A(H3)</i> grupas 3C.3a pārstāvis <i>A/Kansas/14/2017^a</i>	528
<i>A(H3)</i> grupas 3C.2a1b+T135K-A pārstāvis <i>A/La Rioja/2202/2018</i>	63
<i>A(H3)</i> grupas 3C.2a1b+T131K pārstāv <i>A/SouthAustralia/34/2019</i>	321
<i>A(H3)</i> pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	1
<i>B(Victoria)</i> -līnijas grupa 1A (del162-163) pārstāv <i>B/Colorado/06/2017^a</i>	19
<i>B(Victoria)</i> -līnijas grupa 1A (del162-164) pārstāv <i>B/Hong Kong/269/2017</i>	5
<i>B(Victoria)</i> -līnijas grupa 1A (del162-164) pārstāv <i>B/Washington/02/2019</i>	559
<i>B(Victoria)</i> -līnijas pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	40
<i>B(Yamagata)</i> -līnijas grupa pārstāv <i>B/Phuket/3073/2013^b</i>	26
<i>B(Yamagata)</i> -līnijas pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	2

a Vakcīnu komponents 2019.–2020. gada sezonai Ziemeļu puslodē

b Četrvērtīgas vakcīnas komponents 2019.–2020. gada sezonai Ziemeļu puslodē

Neskatoties uz to, ka raksturotie *A(H1N1)pdm09* gripas vīrusi ietilpst 6B.1A5 un 6B.1A7 apakšgrupās, kas atšķiras no vakcīnas vīrusa *A/Brisbane/02/2018* (6B.1A1) apakšgrupas, hemaglutinācijas testi, kas veikti ar inficēto sesku imūnserumu, liecina, ka vakcīnas *A/H1N1* komponents ir efektīvs pret šiem cirkulējošiem *A(H1N1)pdm09* vīrusiem.

Šajā sezonā cirkulējošie *A(H3N2)* vīrusi ir ar ievērojamu ģenētisko daudzveidību – 51% pieder 3C.2a apakšgrupai un 44% pieder 3C.3a grupai. Visi 3C.2a1 grupas vīrusi ietilpst 3C.2a1b apakšgrupā. Savukārt vakcīnas vīruss *A/Kansas/14/2017* ietilpst citā grupā 3C.3a un tāpēc imūnās reakcijas atbilde, kas veidojas uz *A/H3N2* vakcīnas komponentu, neaizsargās pret vīrusiem, kas ietilpst citā grupā (3C.2a1).

No *B/Victoria* līnijas *B/Colorado/06/2017* vakcīnas komponentam līdzīgi vīrusi (1A grupa (del 162-163)) ir izplatījušies mazāk. Tomēr ir pierādījumi par daļēju krustenisku reakciju ar atšķirīgiem vīrusiem, kas arī ietilpst šajā grupā (1A (del 162-164)), par ko liecina pētījumi ar inficēto sesku imūnserumu reakciju pret olšūnās pavairoto vakcīnas vīrusu.

B/Yamagata līnijas vīrusi visā pasaulē ir noteikti maz un, neraugoties uz zināmu ģenētisku novirzi saistītu ar HA aminoskābju aizstāšanās, tie saglabā labu reaktivitāti ar sesku antivielām, kas iegūtas pēc to inficēšanās ar *B Phuket/3073/2013* vakcīnas vīrusu.

Gripas vīrusu pārbaude uz jutību pret NA inhibitoriem

Kopš sezonas sākuma ir pārbaudīts 1 551 gripas vīruss uz jutību pret neiraminidāzes (NA) inhibitoriem: 673 *A(H3N2)*, 552 *A(H1N1)pdm09* un 326 *B tipa* gripas vīrusi.

Trim *A(H1N1)pdm09* vīrusiem noteikta H275Y aminoskābes aizvietošana NA, t.sk. vienam arī H295S aminoskābes aizvietošana, kas abos gadījumos norāda uz nozīmīgu vīrusu jutības samazināšanos pret oseltamivīru.

Vienam *A(H3N2)* vīrusam noteikta R292K aminoskābes aizvietošana NA, kas norāda uz ievērojamu jutības samazināšanos pret oseltamivīru un samazinātu jutību pret zanamivīru.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2019.–2020. gada sezonā Ziemeļu puslodē ²

Saskaņā ar PVO rekomendācijām 2019.–2020. gada sezonai Ziemeļu puslodē gripas vakcīnu sastāvā iekļauti šādi gripas vīrusu antigēni:

- *A/Brisbane/02/2018(H1N1)pdm09*-līdzīgs;
- *A/Kansas/14/2017(H3N2)*-līdzīgs;
- *B/Colorado/06/2017*-līdzīgs (*B/Victoria/2/87*-līnija) un
- *B/Phuket/3073/2013*-līdzīgs (*B/Yamagata*-līnija) – četru-komponentu gripas vakcīnā.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2020. gada sezonā Dienvidu puslodē ³

2020. gada gripas sezonā Dienvidu puslodē gripas vakcīnas ražošanai ieteicams izmantot:

- *A/Brisbane/02/2018 (H1N1)pdm09*-līdzīgs;
- *A/SouthAustralia/34/2019(H3N2)*-līdzīgs;
- *B/Washington /02/2019*-līdzīgu (*B/Victoria* līnija) un
- *B/Phuket/3073/2013*-līdzīgu (*B/Yamagata* līnija) – četru-komponentu gripas vakcīnā.

PVO ieteikumi gripas vakcīnu sastāvam Ziemeļu puslodes 2020. – 2021. gada gripas sezonai.

2020. gada 24.-27. februārī Ženēvā, Šveicē notika PVO Konsultatīvā sanāksme par gripas vakcīnas sastāvu 2020.-2021. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

Vakcīnās, kas tiek ražotas izmantojot olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Guangdong-Maonan/SWL1536/2019(H1N1)pdm09* līdzīgs vīruss (6B.1A5A grupa);
- *A/HonKong/2671/2019 (H3N2)* līdzīgs vīruss (grupa 3C.2a1b + T135K-B);
- *B/Washington/02/1919(B/Victoria* līnija) līdzīgs vīruss (1. grupa 1A_Δ3B); un
- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata* līnija) līdzīgs vīruss (3. grupa).

Vakcīnās, kas tiek ražotas izmantojot šūnas vai rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Hawaii/70/209 (H1N1)pdm09* līdzīgs vīruss (6B.1A5A grupa);
- *A/Hong Kong/45/209(H3N2)* līdzīgs vīruss (grupa 3C.2a1b + T135K-B);
- *B/Washington/02/1919 (B/Victoria* līnija) līdzīgs vīruss (1. klase 1A_Δ3B); un
- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata* līnija) līdzīgs vīruss (3. grupa).

Abu trīs-vērtīgo vakcīnu sastāvā *B* tipa vīrusa sastāvdaļai jāiekļauj *B/Victoria* līnijas *B/Washington/02/2019* līdzīgs vīruss.

Pilns ziņojums par 2020. gada 28. februāra lēmumu ir pieejams PVO interneta vietnē⁴.

Par jaunā koronavīrusa SARS-CoV-2 izraisīto Covid-19 uzliesmojumu

Turpinās akūtas elpceļu infekcijas uzliesmojums, ko izraisījis jauns koronavīruss, kurš pirmo reizi tika noteikts 2019. gada decembrī Ķīnas pilsētā Uhaņā.

Latvijā kopš Covid-19 uzliesmojuma sākuma kopā veikti 21 453 izmeklējumi, infekcija apstiprināta 542 personām.

Stacionēti 44 pacienti, tai skaitā 39 ar vidēju slimības gaitu un pieci ar smagu slimības gaitu (NVD dati).

Aktuāla informācija - <https://spkc.gov.lv/lv/aktualitates/get/nid/757>.

² https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2019_20_north/en/

³ https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2020_south/en/

⁴ https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2020-21_north/en/

PVO GLOBĀLĀ GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA 30.03.2020.

Gripas izplatība pasaulē 2020. gada 10. – 11. nedēļā⁵

Ziemeļu puslodes mērenā klimata zonas lielākajā daļā valstu gripas aktivitāte samazinājās.
– Ziemeļamerikā gripas aktivitāte samazinās, taču gripai līdzīgu saslimšanu skaits joprojām ir paaugstināts.

– Eiropā gripas aktivitāte samazinājusies, dažas reģiona valstis ziņoja, ka gripas izplatība trūpinās.

– Vidusāzijā gripas aktivitāte bija zema.

– Ziemeļāfrikā Tunisijā ziņoja par gripas aktivitātes samazināšanos.

– Rietumāzijā gripas aktivitāte samazinājusies lielākajā daļā valstu.

– Austrumāzijā reģionā gripas aktivitāte samazinājusies līdz starp-sezonu līmenim.

Karību jūras reģionā un Centrālamerikas atsevišķās valstīs gripas aktivitāte turpinās. Meksikā aktivitāte turpina samazināties, cirkulējot *A/H1N1pdm09* un *B tipa* gripas vīrusiem.

Tropu Dienvidamerikas valstīs ziņots par gripas aktivitātes samazināšanos.

Tropu Āfrikas valstīs gripas aktivitāte bija zema.

Dienvidāzijā par paaugstinātu gripas aktivitāti ziņoja Butāna.

Dienvidaustrumu Āzijā gripas aktivitāte samazinājusies visā reģionā.

Dienvidu puslodes mērenā klimata zonās gripas aktivitāte saglabājās starp-sezonu līmenī.

Visā pasaulē biežāk noteikti sezonālie *A tipa* gripas vīrusi.

PAR GRIPAS MONITORINGU

2019.–2020. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 64 ģimenes ārsta prakses (ĢĀP) desmit administratīvajās teritorijās. Kopējais reģistrēto pacientu skaits - 106 727 jeb 5,6 % no Latvijas iedzīvotāju populācijas. ĢĀP sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, AAEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65un> gadi. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatība pa teritorijām un tās intensitāte, t.sk. pa vecuma grupām.

Lai novērtētu epidēmiskās sezonas smagumu, monitoringā tika iesaistītas 11 slimnīcas visās desmit administratīvajās teritorijās. Kopējais nodaļu skaits monitoringā iekļautajās slimnīcās – 112, gultas vietu skaits – 2 935. Slimnīcas katru nedēļu informē par stacionētiem pacientiem gripas un gripas pneimonijas gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65un> gadi.

Monitoringā ir iesaistītas 35 vispārējās izglītības iestādes ar kopējo reģistrēto skolēnu skaitu 19653 un 37 pirmsskolas izglītības iestādes ar reģistrēto bērnu skaitu 6 338. Izglītības iestādes sniedz iknedēļas datus par skolēnu un bērnu apmeklējumu skaitu ceturtdienās.

Virusoloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem tiek saņemti no SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālās referenes laboratorijas (NRL). Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (PKR) un Mutliplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām iestādēm, kā arī no reģionālajām slimnīcām un ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Raina Nikiforova.

2019.–2020. gada AAEI un gripas monitoringa 2020. gada 14. nedēļā datus sniedza:

- 63 ģimenes ārsta prakses (reģistrēto pacientu skaits 105 813 jeb 5,4% no iedzīvotāju skaita) un 10 stacionārās iestādes

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās referenes laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju. Datu pārpublicēšana un citēšana – atsaucē uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.

⁵ https://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/